

Prima instanță: Jud. Centru, mun. Chișinău (jud. S. Stratan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Cimpoi, N. Simciuc, A. Gavrilă)

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov)

DECIZIE

15 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Coreli Tatiana, prin intermediul avocatului Colțov Angela,

în cauza civilă la cererea Tatiane Coreli, persoane interesate Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipiului Chișinău cu privire la constatarea faptului represiunilor politice și calității de moștenitor,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 iulie 2017, prin care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de avocatul Angela Colțov în interesele Tatiane Coreli,

c o n s t a t ă :

La 05 septembrie 2016, Coreli Tatiana a depus cerere în procedură specială, persoane interesate Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipiului Chișinău privind constatarea faptului represiunilor politice față de Sovietov Boris Elesei care a avut loc în baza hotărârii Sovietului Comisarilor Norodnici al RSSM nr. 124 din 15 februarie 1946 prin exproprierea imobilului din str. Ciuflea 11, mun. Chișinău, reabilitarea lui Sovietov Boris supus represiunilor politice în temeiul prevederilor art. 3 lit. d) din Legea nr. 1225 din 08 decembrie 1992 și constatarea calității de moștenitor legal a Tatiane Coreli după decesul tatălui ei- Sovietov Boris Elesei.

Prin încheierea judecătorului Judecătoria Centru, mun. Chișinău, Sergiu Stratan din 12 septembrie 2016 a fost refuzată în primire cererea depusă de reprezentantul reclamantei Coreli Tatiana, avocatul Colțov Angela.

S-a explicat reprezentantului reclamantei Coreli Tatiana, avocatul Colțov Angela că refuzul judecătorului de a primi cererea exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași petiționar, cu aceeași acțiune împotriva aceluiași pîrît, cu același obiect și aceleași temeuri.

S-a restituit cererea depusă de către reprezentantul reclamantei Coreli Tatiana, avocatul Colțov Angela .

S-a remis reprezentantului reclamantei Coreli Tatiana, avocatul Colțov Angela încheierea dată cu toate documentele anexate.

S-a explicat reprezentantului reclamantei Coreli Tatiana, avocatul Colțov Angela că urma să depună acte care ar confirma imposibilitatea determinării calității de moștenitor legal prin intermediul procedurii extrajudiciare.

S-a explicat reprezentantului reclamantei Coreli Tatiana, avocatul Colțov Angela că restituirea cererii nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată după lichidarea încălcărilor.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016, a fost respins recursul declarat de avocatul Colțov Angela în interesele Tatiane Coreli ca fiind depus în afara termenului legal.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 iulie 2017 a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de avocatul Colțov Angela în interesele Tatiane Coreli.

La 05 octombrie 2017, Coreli Tatiana, prin intermediul avocatului Colțov Angela a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 iulie 2017 cu pronunțarea unei noi încheieri prin care cererea de revizuire să fie admisă.

În motivarea cererii de recurs a invocat că a făcut cunoștință cu încheierea dată la 20 septembrie 2017, contrasemnătură.

Consideră că concluzia instanței privind inadmisibilitatea cererii de revizuire se bazează pe motive declarative, fără apreciere justă a circumstanțelor pricinii, probelor concrete din dosar.

Afirmă că recursul declarat împotriva încheierii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 septembrie 2016, copia căruia contrar procedurii și potrivit înscrisurilor prezentate a fost expediată în adresa reprezentantului Colțov Angela numai la data de 27 septembrie 2016, recepționată la 28 septembrie 2016, a fost depus în termen.

Explică că instanța nici nu s-a expus asupra cererii privind darea unei aprecieri acțiunilor Judecătorului din prima instanță, care contrar prevederilor legii a expediat în adresa părților copia actului emis din data de 12 septembrie 2016, numai la 27 septembrie 2016, dar nu în termen de 5 zile cum este stipulat în norma de drept procesual.

Totodată, se indică că instanța de apel nu a ținut cont de practica judiciară pe cazuri analogice.

Conform prevederilor art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că reprezentantul Tatiane Coreli, avocatul Colțov Angela a făcut cunoștință cu încheierea recurată la data de 20 septembrie 2017 (f.d.68), recursul declarat la data de 05 octombrie 2017, se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de Procedură Civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni, într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Coreli Tatiana, prin intermediul avocatului Colțov Angela întemeiat și pasibil de a fi admis cu restituirea cauzei spre rejudecare a cererii de revizuire în Curtea de Apel Chișinău, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 424 alin.(2) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din materialele cauzei rezultă că prin încheierea judecătorului Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, Sergiu Stratan din 12 septembrie 2016 a fost refuzată în primire cererea depusă de reprezentantul reclamantei Coreli Tatiana, avocatul Colțov Angela.

S-a explicat reprezentantului reclamantei Coreli Tatiana, avocatul Colțov Angela că refuzul judecătorului de a primi cererea exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași petiționar, cu aceeași acțiune împotriva aceluiași pîrît, cu același obiect și aceleași temeieri.

S-a restituit cererea depusă de către reprezentantul reclamantei Coreli Tatiana, avocatul Colțov Angela .

S-a remis reprezentantului reclamantei Coreli Tatiana, avocatul Colțov Angela încheierea dată cu toate documentele anexate.

S-a explicat reprezentantului reclamantei Coreli Tatiana, avocatul Colțov Angela că urma să depună acte care ar confirma imposibilitatea determinării calității de moștenitor legal prin intermediul procedurii extrajudiciare.

S-a explicat reprezentantului reclamantei Coreli Tatiana, avocatul Colțov Angela că restituirea cererii nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată după lichidarea încălcărilor (f.d.21-23).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016, a fost respins recursul declarat de avocatul Colțov Angela în interesele Tatiane Coreli ca fiind depus în afara termenului legal (f.d.38-42).

În conformitate cu prevederile art. 446 Cod de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

În conformitate cu prevederile art. 449 Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care:

a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii;

c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată sau Curtea Supremă de Justiție a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

La 06 februarie 2017, avocatul Colțov Angela în interesele Tatiane Coreli a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 29 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, cu rejudecarea și soluționarea recursului declarat împotriva încheierii primei instanțe (f.d.48-50).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 iulie 2017 a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de avocatul Colțov Angela în interesele Tatiane Coreli (f.d.60-65).

Din textul încheierii contestate se distinge că instanța de revizuire nu a citat decât normele ce reglementează procedura de revizuire în procesul civil și pe cale de consecință a conchis că circumstanțele invocate de avocatul Colțov Angela în interesele Tatiane Coreli nu se încadrează în temeiul specificat pentru revizuirea deciziei din 29 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

Concomitent, a menționat despre faptul că o cerere de repunere a recursului în termen, conform art. 116 Cod de Procedură Civilă, avocatul Colțov Angela în interesele Tatiane Coreli nu a înaintat.

Colegiul precizează că revizuenta/recurenta a invocat în cererea de revizuire precum că termenul legal de declare a recursului, care constă din 15 zile s-a calculat din data recepționării încheierii, adică din data de 28 septembrie 2016. Totodată la materialele pricinii va fi anexat avizul de primire scrisorii recomandate nr. DS2000492844AS, potrivit căruia se va demonstra data concretă a recepționării încheierii primei instanțe – 28 septembrie 2016, motiv din care se va considera depunerea recursului în termen legal, fapt ce exclude necesitatea înaintării unei cerințe privind repunerea în termen.

În atare circumstanțe, se impune concluzia precum că instanța de revizuire nici nu a examinat cererea de revizuire depusă împotriva deciziei din 29 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău prin prisma argumentelor invocate de revizuentă în raport cu circumstanțele cauzei și normele de drept aplicabile speței.

Or, Colegiul menționează că instanța de revizuire nu s-a referit la argumentul revizuintei/recurentei precum că recursul declarat împotriva încheierii din 12 septembrie 2016 este în termen.

Subsidiar se reține că instanța de revizuire avea obligația de a argumenta de ce nu pot fi reținute supozițiile invocate de recurentă în acest sens, ceea ce la caz lipsește, or, cererea de revizuire, în esență, este axată pe ipoteza precum că recursul declarat nu ar fi tardiv.

Iar instanța de revizuire în loc să se expună sub aspectul legalității deciziei supuse revizuirii prin prisma argumentelor revizuintei și normelor de drept pertinente, a concluzionat că o cerere de repunere a recursului în termen, avocatul Colțov Angela în interesele Tatiane Coreli nu a înaintat, ceea ce, în esență, nu poate fi calificată decât o examinare a recursului declarat împotriva încheierii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 septembrie 2016 și nu o examinare a cererii de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016.

În atare circumstanțe, Colegiul conchide că instanța la rejudecarea cauzei în ordine de revizuire urmează a lua în considerare aspectele menționate supra și să stabilească dacă circumstanțele invocate de revizuentă/recurentă pot servi ca temei de revizuire prin prisma temeiurilor de drept invocate.

Mai mult ca atât, motivarea evazivă a instanței de revizuire nu denotă decât o examinare superficială a cererii de revizuire înaintate de către Coreli Tatiana, prin intermediul avocatului Colțov Angela și creează incertitudini pentru revizuentă/recurentă privind imposibilitatea reținerii argumentelor sale, în condițiile când instanța de revizuire în încheierea din 11 iulie 2017 respingând ca inadmisibilă cererea de revizuire, nu s-a referit la aceste aspecte.

În această ordine de idei, raționamentele relatate generează casarea încheierii contestate, or, menținerea acesteia, în condițiile enunțate, nu ar constitui pentru recurentă decât o îngrădire a posibilității de a-și valorifica drepturile procedurale

conform normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Totodată, Colegiul menționează că legiuitorul în sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO a ajustat deja legislația națională și a modificat art. 425 Cod de Procedură Civilă, prin Legea nr. 191 din 23 septembrie 2016, în vigoare 28 aprilie 2017, unde a stipulat că termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de **15 zile de la data comunicării**.

Respectiv, soluția adoptată de instanța de revizuire prin încheierea recurată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că argumentele invocate de către recurentă sunt întemeiate și confirmate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul și de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 iulie 2017, cu restituirea cauzei spre rejudecare a cererii de revizuire în Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Coreli Tatiana, prin intermediul avocatului Colțov Angela.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 11 iulie 2017, în cauza civilă la cererea Tatiane Coreli, persoane interesate Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipiului Chișinău cu privire la constatarea faptului represiunilor politice și calității de moștenitor, cu restituirea cauzei spre rejudecare a cererii de revizuire în Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu